Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Maig 2025

Avaluació diagnòstica 2024-2025
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 1

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ **Grup:** _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf **blau** o **negre** no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- En aquest MODEL hauràs de **respondre** de la manera següent:
  - A la **PART 1**
    - marcant ☒ **l'opció** o les **opcions** de resposta correctes. Fixa't si hi ha una o més respostes correctes per a cada pregunta.

☒ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

* si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ i marca de nou la resposta correcta amb una **X**. Si vols marcar de nou una opció ja descartada, encercla-la ◙ .

- escrivint la resposta correcta dins del requadre:

El text diu que...

- marcant si les afirmacions són vertaderes (**V**) o falses (**F**) amb una **X**.

	V	F
	X	
		X
	X	
		X

- unint amb fletxes quan l'enunciat demana que relacionis columnes:

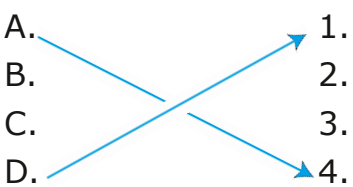

  - La **PART 2** és per escriure la redacció final. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom *esborrany*.
    - Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre.

Comprensió oral

Àudio: *Excursions en família* de **No venim amb manual!**

1. De què **parla** el programa de ràdio?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Parla sobre proposar...

- ☐ A. activitats escolars.
- ☐ B. jocs amb els amics.
- ☐ C. jocs per fer en família.
- ☐ D. activitats per fer en família.

2. On podríem trobar més **informació** sobre excursions a l'illa?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

A...

- ☐ A. l'oficina de turisme.
- ☐ B. guies sobre viatges.
- ☐ C. agendes culturals.
- ☐ D. catàlegs de museus.

0-1-2

3. Completa la frase següent:

Anar d'excursió amb els padrins és positiu **perquè...**

_____

_____

_____

_____

0-1

4. **Qui** recomana **què**?

Uneix amb fletxes els **emissors** amb els **missatges**.

Emissors	**Missatges**
A. Toni	1. Dur amics i així no ens avorrirem.
B. Núria	2. Cercar rutes senzilles i que ja coneixem.
C. Regina	3. Anar d'excursió amb gent de totes les edats.

0-1

5. Segons en Toni, és bo fer servir aplicacions de mapes **durant** les **excursions**.

Quines **aplicacions** de **mapes** utilitzaries per fer-ne una?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

El mapa de l'aplicació…

- ☐ A. de l'ordinador de taula.
- ☐ B. del rellotge intel·ligent.
- ☐ C. del telèfon intel·ligent.
- ☐ D. del navegador del cotxe.

0-1-2

6. **Completa** la frase amb la **paraula** adequada.

Aquest episodi del programa *No venim amb manual* serveix per _____ idees per activitats familiars.

0-1

7. Què creus que vol dir ***preveure*** a la frase «pots **preveure** més el temps i les dificultats que hi haurà»?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

- ☐ A. Imaginar
- ☐ B. Estudiar
- ☐ C. Anticipar
- ☐ D. Planificar

0-1-2

8. Respon les preguntes següents:

A. Has de mirar el **temps** abans de fer una **excursió**?

Marca ☒ **l'opció correcta.**

- ☐ Sí
- ☐ No

B. **Per què**?

✍ Perquè...

0-1

9. El tipus de **registre** d'aquesta entrevista és **informal**, perquè es realitza per un canal oral de manera espontània.

A quina de les **situacions comunicatives** següents podries utilitzar el mateix registre?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. Conversa entre amics.
- ☐ B. Instruccions d'un mòbil.
- ☐ C. Discurs polític al parlament.
- ☐ D. Informe mèdic per a un pacient.

La prova continua a la pàgina següent

Lectura 1

Al tren la gent encara els va mirar més. El Hagrid va ocupar dos seients i es va posar a teixir una cosa que semblava una carpa de circ de color groc canari.
—Que tens la carta, Harry? —va preguntar mentre comptava els punts.
El Harry es va treure el sobre de pergamí de la butxaca.
—Perfecte —va dir el Hagrid—. Aquí hi ha la llista de tot el que necessites.

Uniforme

Els alumnes de primer necessitaran:

• Tres conjunts de roba de treball sense guarniments (negra)
• Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a ús diari
• Un parell de guants protectors (antidracs o similars)
• Una capa d'hivern (negra, amb la cremallera platejada)

Recordeu que totes les peces de roba han d'anar marcades amb el nom de l'alumne/a.

Material divers:

• Una vareta màgica
• Una marmita (de peltre del número 2)
• Un joc de flascons de vidre
• Un telescopi
• Un joc de pesos de llautó
• Els alumnes poden portar un mussol o un gat o un gripau

Llibres

Tots els alumnes han de tenir un exemplar dels llibres següents:

• *Llibre d'encanteris* (nivell I), de Marina Fetillera
• *Història de la màgia*, de Dolors Plorós
• *Teoria de la màgia*, d'Albert Xarramecu
• *Introducció a la transfiguració*, de Xavier Mudancer
• *Mil i una herbes i bolets màgics*, de Rosa Rosae
• *Pocions i beuratges màgics*, d'Arsènic Calze
• *Bèsties fantàstiques i on trobar-les*, d'Ernest Salamàndric
• *Les forces del mal: guia per a l'autodefensa*, de Pere de Tramolar

—I tot això es pot comprar a Londres? —es va preguntar el Harry en veu alta.
—Si saps on anar a buscar-ho, sí —va respondre el Hagrid. El Harry no havia estat mai a Londres. El Hagrid, sí; sabia per on anava, però era evident que no s'hi movia amb naturalitat. En entrar al metro, va quedar encallat al torniquet i després es va queixar a crits que els seients eren massa petits, i els trens, massa lents...

J. K. Rowling. *Harry Potter i la pedra filosofal.*

10. El text que acabes de llegir és un fragment d'una novel·la; per tant, pertany al gènere literari narratiu.

Marca ☒ **l'opció** correcta a **cada columna**.

Aquest text pertany al **subgènere**

- ☐ A. d'aventures,
- ☐ B. fantàstic,
- ☐ C. de ciència-ficció,
- ☐ D. de misteri,

perquè...

- ☐ 1. apareixen elements de fantasia, màgia i fets sobrenaturals.
- ☐ 2. s'ambienta en el futur amb situacions adverses per als éssers humans.
- ☐ 3. pretén crear un ambient de por, intriga, misteri o suspens.
- ☐ 4. conté força acció i hi ha molts viatges a indrets exòtics i llunyans.

0-1

11. Què tenen en **comú** en **Hagrid** i en **Harry?**

Marca ☒ **l'opció** correcta.

- ☐ A. Tots dos coneixen Londres.
- ☐ B. Participen en un concurs de màgia.
- ☐ C. Viatgen junts cap a l'escola de bruixeria.
- ☐ D. Són o han estat alumnes de l'Escola de bruixeria.

12. Per què en **Hagrid** ocupa **dos seients**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

Perquè...

- ☐ A. està cansat.
- ☐ B. és molt gran.
- ☐ C. vol estar més còmode.
- ☐ D. porta molt equipatge.

13. Aquest fragment pertany a una obra literària amb un personatge singular que viu una aventura extraordinària.

Relaciona els **clàssics literaris** següents amb els respectius **personatges** que també viuen **aventures** extraordinàries.

Uneix amb fletxes els **clàssics literaris** amb els **personatges i aventures**.

Clàssics literaris	**Personatges i aventures**
A. *El Petit Príncep*, d'Antoine de Saint-Exupéry	1. Un nen criat per llops a la jungla índia, viu aventures mentre aprèn a viure allà amb l'ajuda d'un os i una pantera.
B. *Alícia al país de les meravelles*, de Lewis Carrol	2. Una nena amb habilitats especials que fa front a la seva família i a la temible directora de l'escola.
C. *Matilda*, de Roald Dahl	3. Una nina cau per un forat de conill i entra en un món màgic i surrealista ple de personatges inoblidables i aventures extraordinàries.
D. *El llibre de la selva*, de Rudyard Kipling	4. La història d'un nen que viatja de planeta en planeta, aprenent lliçons importants sobre la vida i les relacions humanes.

0-1-2

14. Aquest text ens presenta una llista de **material escolar extraordinari**, és a dir, que no són els materials escolars que acostumem a utilitzar a les nostres escoles, com per exemple, una vareta màgica, una marmita o un gripau.

Creus que això fa que **t'interessis** per la **lectura**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ Sí

☐ No

B. **Per què**?

✍ Perquè... _____

_____

_____

0-1-2 ☐

15. Ordena cronològicament les **accions** següents segons el text.

Uneix amb fletxes ⤫ les **accions** i **l'ordre**.

Accions	**Ordre**
A. Hagrid queda encallat al torniquet.	1r
B. Hagrid li demana per la carta a Harry.	2n
C. Hagrid ocupa dos seients del metro.	3r
D. Harry desplega el segon full de la carta.	4t

0-1-2 ☐

16. A l'Escola de bruixeria Hogwarts els alumnes han de dur «Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a **ús diari**»

Tria l'expressió equivalent a ***ús diari*** i escriu-la. ✍

final de curs — cada dia — al diumenge — ocasions especials

Un barret punxegut sense guarniments (negre) per a _____

0-1

17. Indica ☒ si són **vertaderes** (V) o **falses** (F) les afirmacions següents sobre en Harry:

	V	**F**
No havia estat mai a Londres.		
No tenia experiència al món màgic.		
Sabia on comprar el que posava a la carta.		
Coneixia bé els seus futurs companys d'escola.		

0-1-2

18. Com creus que **se sent Hagrid** quan es queda encallat al torniquet del **metro**? Raona la teva resposta. ✍

Jo crec que en Hagrid se sent _____

perquè _____

0-1-2

La prova continua a la pàgina següent

Lectura 2

Feim aigua neta!
posted in: Cavall Fort | 0
Cavall Fort 1476
Feim experiments
3
GEN. 2024

Edicions CAVALL FORT

Feim aigua neta!

L'aigua és un líquid excepcional, capaç de dissoldre tota classe de substàncies: per això és imprescindible per a la vida. Però això també és un inconvenient, perquè s'embruta amb molta facilitat i s'ha de netejar. Avui vos proposam construir una petita depuradora d'aigua!

La filtració

Quan feim passar un líquid o un gas a través d'un filtre, es produeix la filtració: les partícules i substàncies que conté es retenen (o "s'atrapen") al filtre, que fa com una xarxa de pesca, captura les impureses i no les deixa passar.

En aquest experiment veurem com el colador reté les partícules grolleres de l'aigua, el carbó actiu, els productes químics en dissolució, i com el cotó reté les últimes restes que hi puguin quedar.

Així aconseguirem aigua neta!

Què necessitau?

- una **botella de plàstic** transparent d'1 a 1,5 litres.
- **tisores**
- **un punxó**
- **un gerro** o un pot transparent
- **papers de filtre** de cafetera
- **cotó fluix**
- **arena** per al moix o carbó actiu (el que es posa als filtres dels aquaris)
- **aigua**
- **un colador** petit ben fi
- **una mica de pintura** líquida d'un color viu
- **fang, arena, terra**...

Pas 1

Retallau la base de la botella i quedau-vos amb la part de dalt: serà la vostra depuradora- Amb compte, feis un forat petit (d'un parell de mil·límetres) al tap amb el punxó. Posau la botella tallada amb el tap mirant cap avall dins un recipient transparent on quedi encaixat.

Pas 2

Col·locau el filtre de cafetera a la depuradora; que quedi ben avall, ben centrat i adaptat. Sobre el filtre posau-hi una capa ben prima de cotó fluix.

Pas 3

Posau sobre el cotó una capa d'arena per a moix de 10 centímetres d'alçària (passau-hi un bon raig d'aigua abans) o de carbó actiu. Posau el colador al capdamunt de la boca de la depuradora.

Pas 4

Per a fer funcionar la depuradora, primer hi hem de triar aigua neta molt lentament. Quan ja regalimi aigua pel forat del tap, ja hi podem posar aigua"bruta". la podeu preparar posant una mica de pintura, de fang i d'arena en un tassó d'aigua. Quan la tireu, molt a poc a poc, per la depuradora, l'aigua sortirà neta! És increïble, oi?

Aquí podeu veure l'experiment:

Text i fotografia: Marc Boada

Dibuixos: Cristina Sardà

Adaptació

19. Completa:

El text ***Feim aigua neta*** és un **text** en **format**...

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. paper,

☐ B. digital,

perquè té...

☐ 1. fotografies en color.

☐ 2. un vídeo enllaçat.

☐ 3. la data a la capçalera.

0-1

20. Creus que pots fer aquest **experiment** a **casa**?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ A. No, perquè necessito eines que no tinc i no podré comprar-ne enlloc.

☐ B. Sí, perquè a totes les cases hi ha el material necessari per fer-lo.

☐ C. Sí, perquè el material necessari el puc tenir a casa o el puc anar a comprar.

☐ D. No, perquè els passos de les instruccions no estan ben ordenats.

21. Aquest text ens ensenya a netejar **l'aigua**, però ens diu que no és **potable**, és a dir que no la podem beure. On pots **cercar informació** per saber quina aigua és potable?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

En...

- ☐ A. un vídeo d'un youtuber que parli sobre marques d'aigua i les seves característiques.
- ☐ B. una pàgina oficial d'una institució que tracti temes científics i de salut.
- ☐ C. un blog d'un aficionat que tracti temes d'alimentació i nutrició.
- ☐ D. un fòrum d'una xarxa social on els usuaris debaten sobre la qualitat de l'aigua.

22. Escriu ✍ dues **substàncies** que, segons el text, es poden afegir a l'aigua per **embrutar-la.**

1. _____

2. _____

0-1 ☐

23. Hi ha diverses maneres de netejar l'aigua, aquí tens quatre **passos** d'altres **experiments** per fer-ho. Selecciona els que siguin **parescuts** als del text que has llegit.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

☐ A. CONGELANT L'AIGUA BRUTA. D'aquesta manera potser serà més fàcil separar la sorra del gel.
Rasquem el gel, traiem l'aigua que es comença a descongelar amb una cullera...

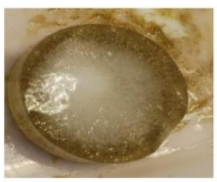

☐ B. Filtre 1: Posa un filtre de cafè de manera que recobreixi la part superior del primer embut i subjecta les vores amb una goma elàstica.

☐ C. A continuació agafem l'únic got que queda, utilitzant el filtre de cafè i el colador aboquem la meitat del got ple de substàncies al nou. Comparem els dos i reflexionem. Ha quedat neta l'aigua? I els filtres?

☐ D. Col·loca-hi els diferents materials seguint aquest ordre: primer posa a sota de tot el cotó fluix, després una capa d'arena fina, una altra d'arena gruixuda, una de grava petita i finalment una de pedres. Intenta que totes les capes siguin més o menys de la mateixa mida (pots fer-te unes marques a l'ampolla, si et va millor). Finalment, si vols pots posar unes gases a la part de dalt per tapar-ho tot, però si no en tens no pateixis perquè l'experiment funcionarà de totes maneres.

0-1-2

24. **Completa** el text següent amb **l'opció** correcta:

Tria una **paraula** de cada **opció** (**A**, **B** i **C**) i escriu-la ✍ als buits corresponents.

A. **argumentatiu** – **descriptiu** – **instructiu**

B. **instruccions** – **opinions** – **descripcions**

C. **descriure** – **aprendre** – **opinar**

Aquest text és (A) _____ perquè dona (B) _____ per (C) _____ com netejar aigua bruta.

0-1

25. Imagina que vols fer un altre experiment. Digues **on** el cercaries i explica **per què**.

Marca ☒ les **opcions** correctes.

Cercaria l'experiment a...

- ☐ A. un vídeo d'un youtuber,
- ☐ B. una altra revista infantil,
- ☐ C. una pàgina web personal,
- ☐ D. una pàgina web d'una escola,

Per què?

✍ Perquè...

0-1-2

26. **L'aigua** és **imprescindible** per a la vida. Quines **informacions** necessites per poder explicar-ho bé?

Marca ☒ les **opcions** correctes.

☐ A. L'aigua és l'element fonamental per a la conservació del medi ambient i per al benestar de tots els pobles.

☐ B. Les aigües subterrànies són aquelles que es troben sota la superfície del sòl en la zona de saturació i en contacte directe amb el sòl o el subsol.

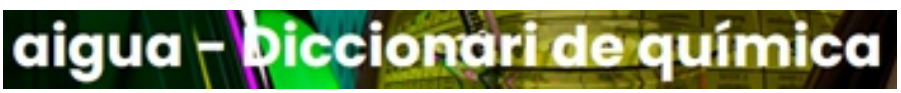

☐ C. Des del punt de vista de composició isotòpica, l'aigua d'origen natural és una mescla de H216O i de quantitats molt petites de HD16O i D216O.

☐ D. L'aigua és una beguda indispensable perquè tots els processos del nostre organisme funcionin de la manera adequada.

0-1

27. Si vols fer un **experiment** a casa, pots refiar-te de **qualsevol vídeo** que expliqui experiments?

Marca ☒ **l'opció** correcta.

☐ Sí,

☐ No,

Per què?

✍ Perquè...

0-1-2

La prova continua a la pàgina següent

Expressió escrita

28. Imagina't que trobes una **vareta màgica**. La pots **utilitzar** per ajudar els altres, potser per fer desaparèixer problemes, crear coses màgiques per als teus amics i amigues o ajudar el teu poble o ciutat a ser un lloc millor.

Explica en **50 paraules** (de 6 a 8 línies) tot el que faries amb aquesta vareta màgica.

Esborrany

Expressió escrita

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28a	28b	28c	28d	28e	28f	28g

0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
28h	28i	28j	28k	28l	28m

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu

Avaluació diagnòstica 2024-2025 © 2025 by IAQSE-CAIB is licensed under CC BY-NC-SA 4.0

Les imatges tractades en aquest document no vulneren els drets de propietat intel·lectual.